

ЕКО БЮЛЕТИН

ИЗДАНИЕ НА РЕГИОНАЛНА АСОЦИАЦИЯ НА ОБЩИНИ "ТРАКИЯ"

година I, брой 4

ИЗЛЕЗЕ СБОРНИК ЗА ЕВРОПЕЙСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО В ЕКОЛОГИЯТА

но - да се повиши информираността на граждани-те за европейските стандарти и изисквания в сферата на околната среда, да се насърчат обществено-частните партньорства за подобряване на екологичните условия.

Опитът при реализирането на проекти в сферата на гражданското участие ни дава основание да смятаме, че управленските решения са ефективни и качествени, когато са резултат от широкото участие на гражданите и изградени-те обществено-частни партньорства.

Сборникът е крачка към създаване на утвърдени механизми за решаване на екологични-

те проблеми на общините. Разглежда историята, принципите, целите и задачите на Европейския съюз в областта на опазване на околната среда.

Политиката на Европейския съюз по опазване на околната среда се развива в контекста на международните ангажименти и е насочена към достигането на висока степен на защита, на базата на превантивни действия и прилагане на принципа "замърсителят плаща". Регламентаците в тази област влизат в Договора за Европейския съюз с Единния европейски акт, разшире-

ни от Маастрихт и са разработени в съответствие с концепцията за устойчиво развитие, свързан с околната среда. Поставените в договора цели са:

- Запазване, защита и подобряване на качеството на околната среда;
- Закрила на човешкото здраве;
- Осигуряване на разумно и рационално използване на природните ресурси;
- Стимулиране на мерки на международно равнище за справяне с регионалните и световни екологични проблеми

В хода на еволюцията на екологичната политика регламентите поставят ударението върху различни акценти. Първоначално директивите са свързани с емисиите на специфични замърсители като изгорелите газове на автомобилите и отпадъците от селското стопанство и индустриалните предприятия. Впоследствие вниманието се съсредоточава върху стратегии по използването на природни ресурси.

Законодателството на Европейския съюз в областта на околната среда съдържа около 300 нормативни документа, включително директиви, регламенти, решения и препоръки, както и техните изменения и допълнения

Разделите в сектор "Околна среда" следват структурата на Acquis Communautaire:

- Хоризонтално законодателство
- Качество на въздуха

Излезе от печат сборникът "Европейско законодателство в областта на опазване на околната среда", издаван в рамките на проекта "Граждански мониторинг на околната среда в общините от Ямболска област".

Целта му е да отговори на нарастващата необходимост от информираност в областта на променящото се законодателството, касаещо околната среда. Съдържанието на сборника е пряко свързано с основната цел на проекта "Граждански мониторинг на околната среда в общините от Ямболска област", а имен-

Продължава на стр. 7

АКТУАЛНОТО СЪСТОЯНИЕ НА БЪЛГАРСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Промените и предприетите стъпки към хармонизация с европейските екологични стандарти (продължение от брой 3)

Сектор “Качество на въздуха”

Законодателството в този раздел съдържа нормативни актове, засягащи общата оценка и управлението на качеството на въздуха. Тази група директиви включва Рамковата директива 96/62/ЕС за оценката и управлението на качеството на атмосферния въздух (КАВ) и дъщерните към нея, установяващи нормите за нивата на съответните замърсители. Разделът включва още актове, свързани с контролните механизми за емисиите от подвижни източници, т.е. свързаните с транспорта емисии от моторни превозни средства и горива. Законодателството относно контролните механизми за емисиите от стационарни източници засяга емисиите от промишлени инсталации и производство на енергия, както и емисиите от инсталации за изгаряне на отпадъци. Други нормативни актове на ЕС в раздел “Качество на въздуха” се отнасят до

задълженията на страните-членки в рамките на международните конвенции в областта на трансграничното замърсяване на въздуха, изменението на климата и защитата на озоновия слой.

Транспонирането на изискванията в този сектор се осигурява от следните нормативни актове:

- Закон за чистотата на атмосферния въздух;
- Закон за ратифициране на Протокола към Конвенцията от 1979 г. за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния с тежки метали (ДВ, бр.88/2003г.);
- Наредба №1 от 16.01.2004 г. за норми за бензен и въглероден оксид в атмосферния въздух;
- Наредба №2 за норми за допустими емисии (концентрации на вредни вещества) в отпадъчните газове, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници;
- Наредба № 4 от 5.07.2004 г. за норми за озон и аларме-

ни прагове за нивата на озон в атмосферния въздух;

- Наредба №6 за реда и начина за измерване на емисиите от вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници;

- Наредба №7 за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух;

- Наредба №8 за озон в атмосферния въздух;

- Наредба №9 за норми за съдържание на серен диоксид, азотни оксиди, прахови частици и олово в атмосферния въздух;

- Наредба №10 от 6.10.2003 г. за норми за допустими емисии (концентрации в отпадъчни газове) на серен диоксид, азотни оксиди и общ прах, изпускани в атмосферния въздух от големи горивни инсталации;

- Наредба №10 от 24.02.2004 г. за условията и реда за одобрение на типа на двигатели с вътрешно горене за извънпътна техника по отноше-

РАО “ТРАКИЯ”

Бул. “Цар Симеон Велики”, 102, ет.2,
6000 Стара Загора, www.ram-trakia.org;
тел./факс: 042/ 644009; тел. 042/ 600 586
e-mail: ramt@ram-trakia.org

Редакционен екип: Доц. Иван Върляков,
Красимира Каменова, Таня Иванова,
Кирилка Михайлова, Атанаска Христова

Печат:

„КОТА ПРИНТ“ - ООД Стара Загора, e-mail: kota@dir.bg

Програма ФАР “Развитие на гражданско общество” 2002 цели да насърчи на местно и национално равнище интеграцията на уязвимите и малцинствени групи в България, антикорупционните практики, опазването на околната среда и защитата на потребителските интереси в унисон с правото на европейската общност (Acquis Communautaire). Програмата се финансира от Европейския съюз в рамките на Националната програма ФАР.

Издание е изготвено с финансовата подкрепа на Европейския съюз. Цялата отговорност за съдържанието му е на авторите. При никакви обстоятелства не трябва да бъде приемано за позиция на Европейския съюз.

ние на емисиите на замърсители;

- Наредба №16 за ограничаване на емисиите от летливи органични съединения при съхранение и превоз на бензини;

- Наредба за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол;

- Постановление №228 за създаване на Българска служба за акредитация;

- Методика за определяне на емисиите на летливи органични съединения (ЛОС) при съхранение, товарене и разтоварване на бензини (утвърдена със Заповед № Р Д - 1 2 3 8 / 0 1 . 1 0 . 2003г. на МОСВ);

- Методика за определяне разсейването на емисиите на вредни

вещества от превозни средства и тяхната концентрация в приземния атмосферен слой (утвърдена със Заповед №РД-994/04.08.2003г. на МОСВ);

- Методика за определяне височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой на атмосферата;

- Методика на МОСВ за изчисляване на емисии по балансови методи (аналогична на методиката CORINAIR);

- Указ на Държавния съвет за ратификация на Протокола за дългосрочно финансиране на съвместната програ-

ма за мониторинг и оценка на трансграничния пренос на атмосферни замърсители в Европа (ЕМЕП), към КТЗВДР;

- Указ на Държавния съвет за ратификация на КТЗВДР.

Основните дейности на Общините в рамките на този сектор са съсредоточени в разработването на програми за управление на качеството на атмосферния въздух в районите с регистрирани наднормени концентрации на съответните замърсители.

Общините осигуряват и условия за изпълнението и ор-

сията № 1808/2001 от 30 август 2001 година за определяне на подробни условия за прилагане на Регламент на Съвета (ЕО) № 338/97 за защита на видовете от дивата фауна и флора чрез регулиране на търговията с тях) ограничават вноса и търговията в рамките на Европейския съюз на застрашени видове от флората и фауната.

Директива 92/43/ЕЕС относно съхранението на природните местообитания и на дивата флора и фауна е основният механизъм за опаз-

ване на Европейските видове флора и фауна, както и техните местообитания. Директивата за птиците 79/409 / Е С опазва дивите видове птици и важните места за запазване на популациите им. Наредба ЕС/338/97 гарантира изпълнението на задъл-

ганизират обществено обсъждане на разработените програми за управление на качеството на атмосферния въздух в районите с регистрирани наднормени концентрации на съответните замърсители.

Сектор "Опазване на природата"

Директивите в областта на опазване на природата засягат опазването на естествените местообитания в Европейския съюз, както и флората и фауната, които ги населяват. Регламентите (Регламент ЕС/338/97 за търговията с видове от дивата флора и фауна, Регламент на коми-

женията на ЕС в опазването на природата по силата на Вашингтонската конвенция относно международната търговия със застрашени видове.

Транспонирането на европейските разпоредби в националното ни законодателство става чрез:

- Закон за биологичното разнообразие (ДВ, бр. 77/2002 г.);

- Закон за защитените територии (ДВ, бр. 133/1998 г.);

- Закон за лова и опазване на дивеча (ДВ, бр. 78/2000 г.);

- Закон за лечебните рас-

Продължава на стр. 6

ПРОГРАМА ЗА КОМПОСТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ В СТРАЛДЖА

АКТУАЛНОТО СЪСТОЯНИЕ НА БЪЛГАРСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Промените и предприетите стъпки към хармонизация с европейските екологични стандарти (продължение от брой 3)

Продължава от стр. 3

тения (ДВ, бр. 29/2000 г.);

- Закон за рибарството и аквакултурите (обн., ДВ, бр. 41 от 24.04.2001 г.)

- Наредба за разработване на планове за управление на защитени територии (ДВ, бр. 13/2000 г.);

- Наредба № 4 от 8.07.2003 г. за условията и реда за издаване на разрешителни за въвеждане на неместни или повторно въвеждане на местни животински и растителни видове в природата;

- Наредба № 5 от 1.08.2003 г. за условията и реда за разработване на планове за действие за растителни и животински видове;

- Наредба №6 за минималните изисквания и условия за отглеждане на животни в зоологически градини (ДВ 105/2003);

- Наредба №8 от 12.12.2003 г. за реда и условията за издаване на разрешителни за изключенията от забраните, въведени със Закона за биологичното разнообразие за животинските и растителните видове от приложение № 3, за животинските видове от приложение № 4, за всички видове диви птици, извън тези от приложение № 3 и приложение № 4 и за използване на неселективните уреди, средства и методи за улавяне и убиване от приложение № 5.

Наред с тези национални разпоредби действат и:

- Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания (Бернска), ратифицирана на 25.01.1991 г., в сила за Р България от 01.05.1991 г., обн. ДВ, бр. 23/1995 г.;

- Конвенция за биологичното разнообразие е ратифицирана на 29.02.1996 г., в сила за България от 16.07.1996, обн. ДВ, бр.19/1999 г.;

- Конвенция по влажните зони с международно значение, по-специално като местообитания за водолюбивы птици (Рамсарска), ратифицирана, в сила за България от 24.01.1976 г., обн. ДВ, бр. 56/10.07.1992 г.;

- Конвенция по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (Вашингтонска, CITES), ратифицирана през 1990 г., в сила за Р България от 16.04.1991 г., обн. ДВ, бр. 6/1992 г.;

- Конвенция за защита на световното културно и природно наследство, ратифицирана и влязла в сила за България през 1976 г.;

- Конвенция за защита на мигриращите видове (Бонска), ратифицирана със закон - ДВ, бр. 69/1999 г., обн. в ДВ, бр. 16/2000 г., в сила от 01.11.1999 г.;

- Споразумението за опаз-

ване на китоподобните бозайници в Черно море, Средиземно море и съседната акватория на Атлантическия океан, ратифицирано и обн. в ДВ, бр. 87/1999 г.;

- Споразумението за опазване на мигриращите водолюбивы птици от Африка и Евразия, ратифицирано със закон - ДВ, бр. 87/1999 г., обн. в ДВ, бр. 16/2000 г., в сила от 01.02.2000 г.;

- Споразумение за опазване на прилепите в Европа, ратифицирано със закон - ДВ, бр. 69/1999 г., обн. в ДВ, бр. 16/2000 г., в сила от 9.12.1999 г.

Съгласно общите разпоредби общините имат своята роля при организирането на отраслови системи за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие и защитените зони, бази данни и ГИС, както и задължението да представят на МОСВ информация, съгласувана по вид и време.

Общинската администрация извършва проверки по спазването от собственици и ползватели на общински земи и гори в защитените зони на въведените режими. Те ще могат и да санкционират нарушения на режимите в защитените зони след 2007 г.

Другият тип проверки, които общинските власти извършват в общински земи и гори са по спазване на въведените

по Закона за биологичното разнообразие:

- режими на защитените видове;

- режими и условия за ползване на видове;

- забрани за използване на уреди, методи и средства за убиване и улавяне;

- условията на разрешителните за изключения, издадени по ЗБР;

- условията на разрешителните за въвеждане и повторно въвеждане на видове в природата, издадени по ЗБР.

Общините могат да санкционират констатираните нарушения, установени при горни-

те проверки.

(Част от експозето на госпожа Ева Рагева, представено по време на провежданото обучение с кметове, кметски наместни-

ци и общинска администрация от Ямболска област на тема "Актуалното състояние на българското законодателство в областта на околната среда".)

ИЗЛЕЗЕ СБОРНИК ЗА ЕВРОПЕЙСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО В ЕКОЛОГИЯТА

Продължава от стр. 1

- Управление на отпадъците
- Качество на водите
- Защита на природата
- Контрол на промишленото замърсяване и управление на риска
- Химикали и генетично модифицирани организми

- Шум от машини и съоръжения

Българското законодателство в областта на околната среда е в значителна степен хармонизирано с изискванията на Европейския съюз по Глава 22 "Околна среда".

Министерство на околната среда и водите и цялата национална администрация, имаща задължения по опазване на околната среда, трудно биха могли да осъществяват националната екологична политика без подкрепата на обществеността. МОСВ е заинтересовано да развие силен неправителствен сектор, с който да си сътрудничи, както и от създаването на партньорства на

местно, регионално, национално и международно равнище между НПО, бизнеса и държавните институции. Само силен неправителствен сектор е в състояние да бъде партньор и действен коректив на правителството в една толкова чувствителна област, каквато е околната среда. В тази връзка правителствената програма в сектора ясно обобщава, че всички заложи в програмата задачи "ще се осъществяват в процес на постоянен диалог и консултации с обществеността и чрез широко привличане на неправителствените организации в реализация на мерките, особено в областта на биоразнообразието и подобряване чистотата на населените места"

Членството на Република България в ЕС предполага приемането на законодателството на ЕС и въвеждането на идентични законови разпоредби с тези на страните-членки на ЕС. Това ще улесни неимоверно

провеждането на една и съща политика в областта на околната среда и решаването на общите екологични проблеми.

Ангажиментите, поети от Р България в хода на преговорите за членство в ЕС, действително изискват мобилизиране на значителни финансови и човешки ресурси, както от страна на държавата, така и от страна на бизнеса и гражданите.

Отделните екологични проблеми имат свои измерения в местен, регионален и световен мащаб. Това, което се случва на стотици или хиляди километри все по-често се оказва, че ни засяга лично. Затова е важно всеки от нас да осъзнае, че действията и позицията на отделния човек и активното му гражданско участие са важни и от тук именно започва решаването на глобалните проблеми. Защото от активната гражданска позиция на всеки от нас зависи нашето бъдеще и това на поколенията, идващи след нас!

В СТРАЛДЖА ПРЕОДОЛЯВАТ ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ НАВОДНЕНИЯТА

Наводненията са природни явления, които заплашват човешкия живот, причиняват сериозни материални щети и носят екологична заплаха. Те не могат да се предотвратят напълно. Възможно е обаче да се направи опит за намаляване на вероятността за тяхната поява, както и да се увеличи ефективността на защитата.

Проливните дъждове през 2005 г. причиниха щети и на територията на Община Стралджа, като най-силно засегнат беше района на с. Атолово. Поради малките наклони, лошото състояние (затлачване и замърсяване) на отводнителните съоръжения (канавки), повишаване нивото на р. Мараш и отводнителните канали в Стралджанското блато се стигна до заливане на с. Атолово и наводнение на голяма част от дворовете, жилищните и стопански сгради. Такова събитие се случва ежегодно през зимния сезон и в началото на пролетта - при топенето на сне-

говете, както и при проливни дъждове. Откритите отводни-

телни канавки премиващи през главната улица на селото, по-

годните наводнения на селото са болезнена и редовна тема в срещите на кмета на общината с жителите на Атолово.

За решаване на проблема общинското ръководство кандидатства за финансиране пред Постоянната комисия за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи към Министерския съвет. Исканата сума е необходима за почистване и увеличаване оттока на отводнителните съоръжения. За реализирането на проекта са отпуснати 12 258.66 лв. Средствата ще се използват за направа на облицовани отводнителни канавки от двете страни на главната улица в селото и на част от прилежащите от север улици. Целта е отвеждането на дъждовните води извън населеното място и заустването им в р.

ради лошото си състояние и малкия отток не могат да поемат водите, което води до наводняване на дворове, къщи и стопански постройки и значителни материални щети. Еже-

Мараш. С реализацията на проекта ще се създаде сигурност за хората и имуществото им.

Ваня КОСТОВА

еколог на община Стралджа